

Juna Riera Ravés

Un xiulet per a l'eternitat

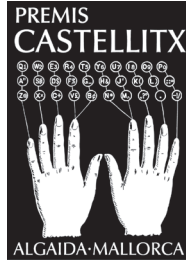
Rosa d'Or de la Pau

Premi Juvenil de Narració Curta

Premis Castellitx

ALGAIDA, 2024

Col·lecció Binària · Premis Castellitx · PC2024-J-R-0349-0298

© del text: Juna Riera Ravés

© de l'edició: Ajuntament d'Algaida, 2024

Coberta, maquetació i disseny de la col·lecció: Bartomeu Salas Mascaró

Coordinació editorial: Bartomeu Salas Mascaró

Ajuntament d'Algaida

C/ del Rei, 6 · 07210 Algaida (Illes Balears)

Tel.: 971 12 50 76 · 971 66 56 79

ajuntament@ajalgaida.net

premiscastellitx@ajalgaida.net

biblioteca@ajalgaida.net

www.ajalgaida.net

Queden totalment prohibides, sense l'autorització per escrit dels titulars del copyright, qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació, total o parcial, d'aquesta obra.

Juna Riera Ravés

Un xiulet per a l'eternitat

Rosa d'Or de la Pau

Premi Juvenil de Narració Curta

Premis Castellitx

ALGAIDA, 2024

JUNA RIERA RAVÉS

Vaig néixer a Girona a finals del 2006. Des de petita que ja m'havia sentit molt atreta pel món de la lectura i el meu passatemps preferit era llegir, llegir i llegir. Tanmateix, la meva passió per l'escriptura no va començar fins que va arribar la pandèmia i des de l'aleshores no ha parat de créixer.

Al llarg d'aquests anys he guanyat altres concursos també de relats, però tots han sigut a la ciutat de Girona. És per això que el fet d'haver guanyat a Algaida, Mallorca, em fa sentir molt orgullosa perquè és el meu primer premi internacional —esperem que no sigui el darrer.

L'escriptura no és una afició fàcil, sovint és esgotadora i necessita mol-

ta dedicació, però la recompensa que es rep és màgica. En poc temps m'ha aportat molt i en tinc un bon sac ple de records perquè m'ha permès poder posar paraules a la meva imaginació.

Aquesta història, *Un xiulet per a l'eternitat*, va sorgir arran d'un viatge familiar a França, aquell ambient, tan diferent del meu dia a dia, em va permetre agafar moltes idees. Si no fos pels Premis Castellitx, potser encara estarien arxivades i mig oblidades en un calaix. Per tant, es podria dir que aquest relat ha viatjat una pila de quilòmetres des del nord de França fins a Mallorca.

La narració *Un xiulet per a l'eternitat*, de Juna Riera Ravés, fou guardonada amb la Rosa d'Or de la Pau al 12è Premi Juvenil de Narració Curta dels Premis Castellitx 2024. En foren jurats Pere Fullana Puigserver, Gabriel Janer Manila i Miquel Serra Roig.

Un xiulet per a l'eternitat

EL SOL DEL migdia s'alçava imponent il·luminant el petit poblet d'Homicle després d'una llarga i freda nit hivernal.

El noi corria desesperadament pels carrerons deserts i notava com el vent li fregava la cara. Anava poc abrigat per l'època i per això tenia fred a tot el cos, però no tenia més roba que aquella. Cada esbufec era acompanyat del fum que desprenia la seva boca i desapareixia en qüestió de segons. Aprofitant la llarga i espellifada bufanda que portava al voltant del coll es va embolicar amb poca traça per tal de no entrebancar-se i va seguir amagant-se. Darrere seu hi havia un fort rebombori i ni tan sols afinant l'orella era capaç de distingir d'on provenia. Tanmateix, sabia que al cap de poc es trobaria una cruïlla i que la presa de decisió seria clau per continuar fugint o acabar la persecució. Al final, va optar pel camí de l'esquerra que el conduïa cap al bosc i així es podria camuflar entremig de la vegetació. I és que ja devia fer dues hores que corria sense descans i necessitava reposar per carregar les energies. Per això es va fer un petit clot a la neu darrere d'uns arbustos arran del camí i allà es va estirar escoltant els batecs del seu cor empresonat dins les costelles.

La remor del vent feia moure les branques i els rajos de sol van ser com una hipnosi que li va provocar una son irreparable i contra la seva voluntat, se li van tancar les parpelles. Finalment, va caure adormit cobert per les fulles seques i la mica de neu que s'anava desfent. Dormia tan profundament que no el va despertar ni la riuada de gent que passa-

va ben a prop del seu amagatall ni tan sols el cant d'un ocell. Va incorporar-se un cop el sol ja s'havia post darrere les muntanyes i la foscor l'envoltava. A causa d'això va notar com una branca li va rascar el coll i li va provocar una ferida. Espolsant-se tota la pols i fulles que li havien fet de llençol es va rentar la cara i la ferida amb una mica de neu i es va posar la boina que li havien regalat els seus avis.

Aquella boina l'acompanyava a totes les aventures, no se la treia ni per dormir. Tanmateix, li portava tanta felicitat com problemes perquè cada vegada que havia d'anar a missa el capellà li exigia que se la tragués, però ell refusava. Veient l'oposició que mostrava sempre l'acabava expulsant i aleshores se n'anava a la plaça del poble a jugar amb una llauna o el que trobés per mà. Es podia dir que la boina era l'objecte més preuat que tenia, excepció del que havia trobat feia tot just un dia.

L'estómac li reclamava aliment, ja que no havia tastat res d'ençà de l'esmorzar. Va plantejar-se les opcions que tenia, era impossible tornar a casa perquè allà segur que l'estaven esperant. Això significava que havia de passar una nit al bosc tot sol perquè era el millor refugi. Tot i això, primer havia de fer una petita incursió a Homicle per tal de robar una mica de menjar d'allà on fes falta. No era el primer cop que robava perquè ja s'havia trobat més d'una vegada en una situació in extremis i era l'última solució abans que la mort.

En sentir que les campanes de l'església tocaven les onze, la boira que representava a Homicle va començar a sorgir i ràpidament es va infiltrar pel poble, impossibilitant la visió més enllà de dos pams. Aquest era el pa de cada dia, i per això les autoritats havien imposat un toc de queda per tal d'evitar possibles accidents nocturns.

L'aparició de la boira va suposar el tret de sortida i cautelosament es va anar apropant als límits del poble fins que s'hi va endinsar. En el cas que hi hagués algú al mateix carrer difícilment ho podria saber perquè en prou feines es podia distingir les sabates. Es va apropar a la plaça de la vila, la va identificar per la silueta inconfusible de l'església. En un banc d'aquells s'havia assegut la matinada anterior sense saber el trasbals que patiria la seva vida en qüestió d'hores. Va sentir un soroll que el va posar a l'aguait, probablement era el capellà que tornava a l'església després dels seus volts nocturns, no era la primera vegada que ho feia. No obs-

Un xiulet per a l'eternitat

tant això, va desviar la seva atenció cap a una olor comestible que havia detectat el seu nas i la va anar ensumant fins a trobar d'on provenia.

El poblet d'Homicle tenia el costum de deixar guisats al replà de la porta per si algun gos o gat tenia gana durant la nit, però ell a vegades si es notava desnodrit, els hi robava el menjar. No era massa saborós ja que ell tenia un paladar molt refinat, però feia el fet. Alçant la tapa de ceràmica va inspirar i sense dubtar-ho va sucari-hi les dues mans i se'l va menjar gairebé sense mastegar. Aquell guisat era el més exquisit de tots i un cop va haver escurat la cassola es va asseure a l'esglaó per llepar-se els dits. De tan centrat que estava, no va sentir com la porta s'obria i de sobte dos braços el van engrapar per les aixelles i el van empènyer cap a dins.

Al cap d'una estona de tenir els ulls tancats, tement el pitjor, els va obrir i va veure un sostre de bigues de fusta i tots els prestatges plens a vessar de queviures. Va notar com la pressió dels braços disminuïa i per sobre el seu cap van aparèixer dos rostres coneguts. Un d'ells tenia els cabells blancs i arrissats, mentre que l'altre tenia un bigoti platejat per sota el nas.

—Quantes vegades t'hem de dir que no robis, Oriol?

Va respirar alleugerit, es trobava a casa del senyor i la senyora Silvestre, els amos de la botiga de queviures del poble. Eren un matrimoni vell, segurament dels més rics, ja que la seva botiga estava sempre plena de clients. En aquell establiment venien de tot, des de begudes, espècies, conserves, fins a medicaments i també lllaminadures. Eren considerats els avis del poble perquè s'apreciaven a tots i cada un dels habitants, però malgrat que no ho admetien el seu preferit era l'Oriol Festuc. Sempre que venia a fer encàrrecs de part del seu pare li regalaven uns quants caramels que es menjava d'amagat perquè no li requisessin. Se l'estimaven amb bogeria i és que tenia un somriure de murri, però a la vegada era d'allò més encantador. En Festuc els considerava part de la seva petita família, ja que els coneixia des que era un nadó.

—El guisat estava boníssim, senyora Silvestre.

—Ai maco no m'ho diguis a mi que no l'he fet pas jo. És una recepta secreta de la seva família— va dir assenyalant el seu marit.

—Potser algun dia te la diré, però mentrestant hauries de menjar els plats ben servits a taula.

Ell els estava a punt d'explicar el que havia passat, però no calia perquè ja n'estaven al corrent. I és que en ser la botiga més popular del poble les xafarderies els arribaven més ràpidament que no pas al safareig.

El noi va badallar, estava cansat. Ja feia hores que hauria d'estar al llit, a més, tenint en compte que arrossegava tot el cansament del llarg dia. Sense dubtar-ho, la senyora Silvestre el va agafar de la mà i va notar com la seva pell arrugada, però encara tendre, el guiava pujant per les escales de fusta. Ell la seguia quasi inconscient, com un titella. Malgrat que no havia estat mai al pis de dalt, era ben semblant al de baix. Les rajoles modernistes que decoraven les parets també eren presents al lavabo juntament amb una pica que grinyolava en fer girar l'aixeta. El terra era de fusta de roure molt antiga i se li podien observar unes quantes esquerdes que cruixien a cada pas. La senyora li va ensenyar una habitació petita amb vistes a la plaça major. Li va encendre la llar de foc de la cantonada perquè entrés en calor i li va deixar un pijama vell, que li anava tres talles més gran, sobre el llit. Amb el pijama ja posat es va ficar dins del llit amb els ulls mig clucs i en notar l'escalfor i la flonjor dels llençols va saber que aquella nit, malgrat totes les preocupacions, dormiria com un soc.

L'endemà al matí uns tocs a la porta el van fer tornar a la realitat. La senyora va entrar i li va dir que baixés a esmorzar perquè d'aquí poc obriren la botiga i no podia ser vist. Es va incorporar tot suat, havia tingut algun malson, però quan la senyora el va veure va fer mala cara.

—Que tens sang a la galta?

De sobte va empal·lidir, no s'ho podia, ni volia creure-s'ho. Havia somiat que el perseguia l'ombra i ell s'aconseguia escapar amagant-se sota els llençols. Però de sobte, l'ombra s'esmunyia per les parets i només li rascava la galta amb una llarga unglà groga.

La senyora ràpidament li va fer deixar de banda les seves cabòries dient que probablement s'havia rascat amb la cremallera del coixí i que amb una mica d'aigua ja estaria. Quan va veure el tall al mirall es va calmar, no era gens profund. Es va tirar una mica d'aigua i pentinant-se sense gaires miraments va baixar preparat per menjar. El senyor, saludant-lo, el va guiar per darrere el taulell fins al magatzem, però va entrar per una altra porta i allà es va trobar amb una esplèndida taula parada,

Un xiulet per a l'eternitat

tota plena de menjar suculent. Posant-se el pitet es va servir; melindros amb xocolata desfeta, un brioix, un tall de pastís amb melmelada. Cruspia sense aturador, recuperant totes les misèries que havia menjat en els darrers anys de la seva vida. En acabar, el van pentinar i engominar i li van donar roba més gruixuda perquè s'abrigués.

—Ara que ja estàs recuperat, ens hauries d'explicar el que va passar ahir.

La sang se li va glaçar i el cor també. Era impossible relatar tots els fets, ni que fos tan fàcil. Els ulls se li van humitejar, al cap i a la fi, no era més que un nen que havia viscut el dia més trist de l'any.

Feia uns quants dies mentre jugava a xutar una pedra, un dels jocs més entretinguts, se li va acostar el capellà. Sabia que s'apropava l'anyversari de la mort de la seva mare i li volia donar un consell. «Per sentir algú estimat a prop», havia dit, «no només són importants els records, sinó també un petit objecte que li pertanyés, així la podries portar sempre a sobre». I se'n va anar. Ell havia oblidat les paraules fins aquell dia mateix, l'únic que tenia permís per quedar-se a casa en lloc d'anar a l'escola. Aleshores quan va sentir que el seu pare marxava al carrer, va pujar d'amagat a les golfes tenebroses i plenes de teranyines. Allà hi havia pilons de caixes plenes de trastos. Va buscar una que hi hagués escrit el nom de la seva mare, Tisbe, i allà va rebuscar. Només va trobar un grapat de roba vella, alguna fotografia i papers arrugats. Ho va tirar tot per terra i quan estava a punt de donar-se per vençut, al fons de tot va veure una cinta vermella. La va agafar i seguint-la va sortir un xiulet de fusta. Per tal de no ser descobert, va baixar corrents amb el xiulet amagat i va fer cara d'innocent durant tot el dia. Un cop va veure que quasi ja era hora d'anar-se'n al llit, va pujar i es va tancar a la seva habitació. Cobrint-se amb els llençols va examinar atentament el xiulet, tenia una «K» gravada. No va gosar bufar per tal de no revelar el secret i es va posar a llegir a la llum de la làmpada d'oli. Les hores van passar més de pressa del que s'esperava, però al carrer encara era il·luminat per la llum de la lluna, fet que era d'allò més estrany perquè la boira ja hauria d'haver arribat. Va passar més de mitja hora i com que encara no hi havia ni rastre, l'Oriol s'ho va prendre com un senyal enviat per la seva mare. Es va posar sigil·losament les sabates i es va escapar per la canonada de la fa-

çana de casa. Amb un pas accelerat es va dirigir cap a la plaça de la vila i es va asseure en un dels bancs. Mentre ell examinava el xiulet, el cel es va ennuvol·lar, però no per culpa de la boira, sinó perquè van començar a caure els primers flocs de neu de la temporada. En Festuc es va posar a jugar fent voltes i llepant la neu que li queia a la cara i s'ho passava tan bé que no va sentir les campanades de la mitjanit. Quan va sonar el quart, va sentir una immensa curiositat per fer sonar el xiulet, ja que encara no l'havia provat. Sense meditar si estava fent el correcte, va bufar i va produir un soroll més fort del que s'esperava el qual li va recordar a una locomotora antiga. Ben a prop seu sentia les vies del tren i aquest soroll va anar in crescendo fins a sentir-lo a un pam d'ell, tanmateix, sabia que era impossible. Es va plantejar seriosament si tot allò era producte de la seva imaginació, però de sobte un vehicle el va passar fregant i va provocar una gran ventada que el va despentinat. El noi es va quedar esmaperdut en veure aquella maquinària, davant seu s'havia aturat el vagó número XIX d'un tren que viatjava per una via inexistent. La porta es va obrir automàticament i va sortir una figura lligada amb fils, de l'ensurt el noi es va enretirar perquè no havia vist mai res igual.

—Benvingut al Katemai, quin bitllet vols?—el noi només va negar amb el cap—. Si ens has cridat has de pujar, no podem marxar amb les mans buides.

El noi es va apartar una mica més. Aleshores es va sentir una veu maquiavèl·lica pels altaveus.

—El nostre jove invocador no vol pujar? Per si no coneixes les normes, el qui no puja volent ho acaba fent a contracorrent.

Va comprovar terroritzat com del sostre sortien dos braços gegants, d'allò més flexibles i amb uns dits prims i llargueruts que li intentaven agafar les galtes. El noi va deixar anar un crit ofegat i va arrencar a córrer sense saber cap on anava per culpa de la boira. Girava a cada carrer per despistar, però els braços s'esmunyien per tot arreu. En un cul-de-sac es va arraulir tant com va poder darrere uns contenidors.

—No és gaire bonic això que estàs fent. Si no pugues tu algú altre ho haurà de fer i serà aquell amb qui siguis més proper.

El noi, que no volia sentir res més, va sortir del seu amagatall i va passar per davant de la sabateria. Això volia dir que estava a prop de casa.

Un xiulet per a l'eternitat

Ràpidament va poder distingir la seva habitació i es va enfil·lar volant, i va tancar la finestra amb un cop sec. Va mirar al carrer i en comprovar que els braços ja no el seguien es va amagar tremolós sota els llençols. Malgrat que aquella nit va patir moltes complicacions per agafar el son no es va aixecar fins que el sol li va il·luminar la cambra.

Quan es va despertar, tot era silenci al pis de baix. Això no era recurrent ja que el seu pare s'asseia a la butaca i mentre llegia el diari escoltava la ràdio. Era una cosa que mai havia entès perquè ell era incapaç d'estar pendent de dues coses alhora, però avui semblava que estava sol a casa. Mentre es preparava l'esmorzar va témer que l'ombra d'ahir parlés seriósament quan deia que segrestaria algú, però de sobte va veure com el seu pare entrava per la porta. Estava tan alterat que en prou feines podia parlar.

—No sé com ho has fet, però has de fugir, tothom ho sap i et busquen.

Sense dir res més va enfil·lar-se escales amunt i va agafar el més important, la boina i el xiulet i va sortir de casa amb un nus a la gola. No obstant això, va poder sentir les últimes paraules.

—Que sàpigues que tu no tens culpa de res, però ho volen pagar amb tu perquè ets el més valuós que tinc.

Mentre fugia cap als afores es va qüestionar si realment el seu pare l'havia intentat defensar davant del poble i malgrat que no ho podria saber mai, així ho havia fet.

Els senyors Silvestre el van escoltar amb atenció. Va parlar durant minuts sense ni descansar i quan va acabar es va sentir més alleugerit.

—Ens podries ensenyar aquest famós xiulet?

Ell es va enretirar la samarreta i va deixar al descobert la cinta vermella, però allà no hi havia ni rastre del xiulet. En comptes, tenia una llarga rascada causada per una branca del bosc. Li devia haver caigut mentre s'amagava i ara l'havia perdut.

El van fer sortir per la porta del darrere per tal que pogués marxar d'incògnit i anar a la recerca del xiulet. En contra la seva voluntat, va marxar sense la seva preuada boina, així s'asseguraven que el tornarien a veure i seria més irreconeixible. Va refer el camí fins al bosc, però allà on s'havia adormit no hi havia res que li pertanyés. Aleshores se'n va anar a demanar consell a la seva mare.

L'entrada del cementiri estava presidida per dos xiprers alts que envoltaven una reixa mig rovellada de ferro. El cademat estava tancat ja que l'horari de visites era molt estricte, però ell sabia perfectament com burlar-lo. Un cop a dintre va recórrer els camins marcats per la sorra, uns camins que feia gairebé diàriament perquè malgrat que el seu pare no ho sabés, molts dies s'escapava de classe per anar allà. Tot passejant va veure un nom d'allò més familiar i es va sorprendre en llegir-lo, tanmateix, en veure la seva mare el va oblidar. S'hi va estirar al costat i va comprovar com algú havia deixat un ram de flors totes acolorides. I un cistell ple de mores, la seva fruita preferida. Però el seu nom estava brut de verdet i humitat i l'Oriol el va intentar netejar amb la seva camisa plena de llànties. Per tal de no esgarrar-lo, va apartar el ram cap a una banda i es va sorprendre perquè allà hi va trobar allò que tant havia buscat; el xiulet. Desconeixent com podia haver arribat allà, van aparèixer dues ombres.

—Sabíem que et trobaríem aquí.

Es va girar espantat, era l'alcalde del poble, el senyor Tèrpil. I anava acompanyat del seu fill, amb el qual eren suposadament millors amics. No es va poder estar de preguntar-li.

—Efialt, m'has delatat?

—Per culpa teva ho he tornat a perdre tot.

—Però ara que t'hem trobat la podem recuperar.

Veient-los a contrallum va pensar que s'assemblaven més que mai. Els dos amb les mateixes faccions, el cabell negre com el carbó, engominat cap enrere i els llavis gruixuts ocupant tot el rostre.

—Que no ho saps que quan crides el tren algú hi ha de pujar?

En Festuc es va empassar saliva mentre reproduïa les paraules de l'ombra «Si no pugues tu algú altre ho haurà de fer». No gosava preguntar qui havia sigut perquè es temia el pitjor.

—Ha desaparegut la Lia.

Aleshores se li va ensorrar el món. La petita Lia havia desaparegut per culpa de la seva covardia. Pare i fill van aprofitar aquest moment dèbil per intentar-lo agafar, però ell era molt ràpid de reflexos i no es rendiria amb tanta facilitat. Van córrer pel cementiri sense aconseguir atrapar-lo i ell es va poder escapar. S'havia promès que la rescataria. La Lia era la germana de l'Efialt, quatre anys més petita. L'Oriol era molt més

Un xiulet per a l'eternitat

proper a ella que no pas amb l'Efialt, ja que sovint estava de mal humor i malcarat. En realitat eren germanastres, ja que només compartien el pare. I és que l'alcalde s'havia casat amb una altra dona poc després de néixer l'Efialt.

Va arribar a la botiga amb el cor accelerat i tan bon punt va obrir la porta ja es va trobar amb els senyors Silvestre als morros.

—Rei, acaba de venir la senyora Tèrpil. Ha desaparegut la Lia.

Aquell sopar va estar més callat que mai. Menjava sense gust, malgrat que estava tot deliciós. Però els senyors també estaven molt absorts en els seus pensaments. No paraven de mirar de reüll al xiulet amb una tristesa clarament visible als ulls malgrat que en Festuc no se n'adonava. Va pujar les escales com una ànima en pena sense poder fer més que pensar en la Lia. El matrimoni va entrar a l'habitació un cop ja estava a dins del llit per consolar-lo.

—El que ha passat ha sigut un accident desafortunat. Tu no coneixes les conseqüències, no t'has de sentir culpable.

—El capellà té raó quan diu que soc fill del diable.

Els dos vells es van mirar de reüll, aquest era un assumpte que ja tractarien amb més tranquil·litat. Li van dir bona nit i van tancar la porta amb clau perquè no s'escapés d'amagatotis. Tanmateix, calia molt més per aturar en Festuc que no pas una simple porteta tancada. A la matinada es va aixecar i va fer un cop lleuger al pany. Content, va sentir com la clau queia a terra. Esperant una estona, va agafar les pinces de la llar de foc i les va passar per sota la porta, arrossegant la clau a dins de la cambra. Amb un tres i no res ja era a baix deixant una nota als senyors Silvestre plena de faltes d'ortografia en la qual expressava la pena que sentia en escapar-se, però que no tenia més remei.

Va anar a asseure's en el mateix banc de la plaça, caminant a cegues per la boira i va tornar a xiular, aquest cop ben fort. Volia que vingués com més ràpid millor. I no va fallar, puntual com sempre el Katemai es va aturar davant seu, el vagó número XIX.

—Vull el bitllet regular. I t'ho pago amb això— va dir mentre li entregava el xiulet al revisor-titella—. Així no us tornaré a molestar.

Sense esperar resposta va entrar al vagó, que era el lloc més luxós que havia vist mai. Les parets i els seients eren de color vermell, encoixinats

amb un teixit de vellut, les taules parades amb estovalles blanques i llargues i abundants de menjar. Combatent la seva gana crònica va començar a passejar amunt i avall pels passadissos ignorant la veu que sonava pels altaveus.

—Estimat Oriol Festuc, benvingut al tren. T'estàvem esperant.

—On està la Lia?

Com que veia que ho hauria de descobrir pel seu compte, va recórrer tots els vagons creuant mirades de la resta de passatgers que sentien com el seu ambient de pau era estroncat.

—M'estàs molestant la clientela. Però no passa res perquè tinc moltes ganes de conèixer-te. I és que m'han parlat molt de tu. No tens curiositat per saber qui ha sigut?

—Deixa'm en pau, tan bon punt trobi la Lia marxaré d'aquí per sempre.

—Em sembla que no ho faràs si accedeixes a visitar el vagó II.

L'Oriol va continuar avançant ignorant la seva veu. Va veure riuades de rostres tots pàl·lids i gaudint del seu banquet. Els seus ulls van topar en una taula on hi havia una noia de faccions conegudes. Aquella mirada brillant i el somriure afable l'havia vist als senyors Silvestre. Aleshores va recordar la tomba del cementeri que pertanyia a la Sílvia Silvestre i va sentir pena pels seus pares. Tan contents que aparentaven estar quan en realitat vivien sotmesos en una tristesa irreparable. Una altra que havia caigut a les grapes del tren.

Finalment, va arribar al penúltim vagó on va trobar a la Lia adormida en un dels seients, mig coberta per les estovalles. La va despertar suauement i en veure'l el va abraçar i li va explicar que havia passat molta por. Ell li va dir que ja s'havia acabat que tornarien a Homicle i la va agafar de la mà per anar fins al vagó XIX.

—No te'n vagis tan de pressa, company. Primer passa pel vagó II que està molt solitària la Tisbe.

En sentir el nom se li va glaçar la sang i es va completament paralitzat. Era absolutament impossible. Havia enterrat la seva mare ja feia quatre anys, malgrat que recordava el dia com si fos ahir mateix, i cada dia l'anava a visitar sens falta.

Tremolós es va apropar a un dels altaveus i amb veu fluixa va dir: «demostra-m'ho si goses». La veu va fer una rialla escandalosa que va resso-

nar per tot el tren i va preguntar si realment estava segur. En respondre afirmativament va dir: «tu ho has volgut. Passatgers si us plau prepareu-vos que farem un viatge una mica mogudet cap a les profunditats del túnel». Aleshores instantàniament el tren es va inclinar 180°, completament vertical i va descendir a una velocitat tenebrosa. En Festuc que no havia ni tingut temps d'agafar-se va sortir volant contra la porta esquerdat el vidre i va protegir com va poder la Lia. El trajecte va continuar fent tirabuixons com una muntanya russa i la Lia es va marejar tant que va vomitar a dins d'una cassola. De sobte el tren va parar, fent-los sortir projectats en direcció oposada. Es van incorporar adolorits, per sort les parets també comptaven amb coixins perquè si no s'haurien trencat més d'una costella.

La porta es va obrir i va sortir un criat, més mudat que la resta de treballadors. Oferint el seu braç esquelètic, en Festuc s'hi va agafar fermament i es va deixar guiar. Van arribar al vagó II, tancat amb una clau d'or i després d'introduir-la al pany, la va fer girar tres cops i finalment va cedir. En Festuc s'hi va endinsar i allà davant hi havia una figura d'esquenes. Tremolosament, es va apropar i quan la dona es va girar va veure com li queien un riu de llàgrimes, realment era la seva mare tal com la recordava. Es van abraçar fortament agafant-se fort per no tornar-se a separar mai més.

—Fill meu, què hi fas aquí? No em puc creure com has crescut.

L'Oriol li va agafar les mans, no es podia creure que realment estigués viva. Li va suplicar que tornés amb ell al poble, però ella va negar amb el cap suaument.

—Quan vaig voler fugir em vaig condemnar a estar tota l'eternitat aquí. Cada vegada que intento sortir a l'exterior torno a aparèixer en aquest lloc exacte. Creu-me que m'he penedit moltes vegades, però la pressió em va vèncer. Em sap greu, rei, però hauràs de tornar pel teu compte.

L'Oriol no ho volia acceptar. Ara que havia recuperat la seva mare, que podia tornar a ser feliç, no la podia tornar a perdre. Se li feia impossible marxar. Li va agafar la mà i va estar allà durant una bona estona fins que va arribar l'hora de sopar i els servents particulars d'aquell vagó van aparèixer i el van empènyer cap a fora en contra de la seva voluntat.

La veu dels altaveus feia una proposta d'allò més atractiva, però havia de pensar amb sensatesa.

—Pròxima parada Homicle? Segur que no et vols quedar aquí amb la teva mare?

Aleshores va carregar contra els esquelets servents i va aconseguir entrar al vagó I. Assegut a la butaca del maquinista sobresortia un barret de copa de color blau marí. S'hi va apropar i li va cridar:

—Deixa'ls marxar!

La figura no es va immutar davant d'aquell crit que havia eixordat a tothom.

—Nen, no molestis al senyor Frisall que ell no ha fet res més que salvar-nos de les nostres vides— va dir-li la seva mare.

—Però mama, què dius si us té a tots tancats aquí.

Aleshores el senyor Frisall es va aixecar d'una revolada i l'Oriol es va quedar sense veu, mentre que a la Lia li van sortir els ulls de les òrbites. El senyor Frisall malgrat anar molt mudat amb una americana blava i una corbata vermella era un esquelet igual que tots els seus servents. Al rostre hi tenia dues cavitats on havia tingut uns ulls i la boca la tenia allargada com un morro de llop amb unes dents punxegudes.

—La teva mare té raó, nano. Aquí l'única persona que ha estat obligada a pujar ha sigut la Lia i per culpa teva, covard. La resta m'han invocat per voluntat pròpia. No et pensis que el Katemai és un càstig, una condemna, al revés, és una benedicció, una escapatòria. Estàs cansat de la teva vida i te'n vols oblidar? Vine al Katemai. Aquí pots viatjar eternament, menjar el millor dels menjars i tot això sense pagar un duro. L'única condició és que no ens pots abandonar mai. Això a tu que ets una ànima innocent et sona a propaganda barata, però quan siguis gran ja m'entendràs, la vida no és fàcil. Pot ser i tot ens tornarem a trobar i em suplicaràs que et deixi quedar. Et puc semblar un monstre, però jo soc un salvador. Com et penses que va sorgir el Katemai? Jo també volia fugir de la meva vida. I ara noi, acomiada't que nosaltres hem de continuar amb el nostre camí, hi ha molta demanda últimament.

En Festuc va abandonar el vagó I i va parlar per últim cop amb la seva mare.

Un xiulet per a l'eternitat

—Fill, el que et diré a continuació vull que ho sentis de mi, però tu no has de deixar que t'afecti. Jo estava casada amb l'alcalde i teníem un fill, però no era feliç. Aleshores de sobte va aparèixer un home estranger i d'allò més extravagant que em va captivar. Ens creuàvem pel carrer i ens vam enamorar. Quan tu vas néixer vas ser el meu raig de llum, però la gent es va començar a anomenar «fill del diable». Ho anava aguantant interiorment fins que un dia no vaig poder amb la pressió i vaig fugir al Katemai. Espero que em puguis perdonar.

L'Oriol anava analitzant lentament la revelació. Ara totes les peces començaven a encaixar, l'odi que l'alcalde tenia cap a ell, les males mirades que rebia...

—Per tant, el fill de l'alcalde, l'Efiat, és el meu germanastre?

La Tisbe va assentir lentament.

Ara entenia perquè l'acusava de ser el culpable de la seva pèrdua. Ell ho sabia des de feia anys i no li havia dit mai res.

—Oriol, només desitjo que siguis molt feliç i que tinguis un bon record de la teva mare.

Es van abraçar per últim cop i els van expulsar del vagó. L'Oriol va agafar a la Lia i es van dirigir cap al vagó XIX per baixar a Homicle. El senyor Frisall els va acomiadar pels altaveus i ells li van enviar unes quantes ganyotes.

De nou a Homicle, la Lia es va reunir amb la seva família, però en Festuc va romandre com a enemic. Una altra novetat inesperada i colpidora va ser veure com la casa on havia viscut des que era un nadó havia estat enderrocada. El seu pare, afligit, l'havia venut i havia abandonat el poble ple de remordiments. Estava convençut que no tornaria a veure el seu fill mai més.

L'Oriol, amb mal al cor, es trobava sense casa ni ningú que l'acollís. Tanmateix, va trobar una solució en qüestió d'hores, ja que els senyors Silvestre li van obrir les portes de la botiga i es va quedar a viure amb ells. Al matí anava a l'escola i a la tarda, si no tenia deures, els ajudava a despatxar o a fer comandes. Amb el pas del temps la figura esquelètica que tant representava a l'Oriol es va anar omplint dels tiberis que es cruspia. I també es va eixamplar el seu somriure quan cada nit abans d'anar a dormir li llegien una història. A més, abans de tancar els ulls per dar-

rera vegada, observava l'únic record que conservava dels seus pares. I és que poques setmanes després d'adaptar-se a la nova vida va rebre un sobre amb un segell que tenia una «K» inscrita. Va resultar ser una fotografia dels seus pares, la qual va emmarcar i va col·locar a la tauleta de nit, per adormir-se cada nit mirant els seus rostres de felicitat.

